

Brüsszel, 2018.10.11.
COM(2018) 686 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az európai szabványosítás 2019. évi uniós munkaprogramja

{SWD(2018) 434 final}

1. Bevezetés

A szabványok nélkülözhetetlen eszközök az egységes piac megfelelő működéséhez. Támogatják a nagyobb gazdasági növekedést, mert megszüntetik az innovatív, versenyképes termékek és szolgáltatások piacra jutásának akadályait, és új piacokra terjesztik ki a kereskedelmet. A szabványok javítják a termékek és szolgáltatások kompatibilitását, minőségét és teljesítményét, és stabil alapokat nyújtanak a gyártók számára az új technológiákba való beruházásokhoz és a folyamatok digitalizálásához. A szabványok emellett lehetővé teszik, hogy a gyártók áttérjenek a karbonszegény energiaforrásokra, bekapcsolódva a globális értékláncokba, illetve hogy szolgáltatási elemekkel kapcsolják össze termékeiket.

A szabványosítás pozitív hatásának maximalizálása szempontjából az a legfontosabb, hogy szinergiák jöjjenek létre az európai szabványosítási rendszerben, figyelembe véve a szabványosítás nemzetközi dimenzióját is. A szinergiáknak magukban kell foglalniuk a kis- és középvállalkozásokat és az induló innovatív vállalkozásokat, megerősítve ezáltal az innovációt és technológiát a belső piacon.

A Bizottság átfogó célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés elérése az éves munkaprogramjaiban azonosított intézkedések révén. Az európai szabványok a szóban forgó intézkedések közül sokat nagymértékben támogatnak azáltal, hogy megkönnyítik a vonatkozó jogszabályok végrehajtását, vélelmezve az alapvető követelményeiknek való megfelelést. A szabványok emellett biztosítják az interoperabilitást több olyan ágazat között, mint az IKT, és lehetővé teszik új technológiák, alkalmazások és szolgáltatások kifejlesztését, valamint az európai növekedés és versenyképesség támogatását.

A Bizottság által egy jogalkotási aktus támogatása érdekében hivatalosan kért harmonizált szabványokon túl az európai szabványügyi szervek¹ számos európai szabványt és európai szabvány jellegű dokumentumot dolgoztak ki. Elképzelhető, hogy a szóban forgó szabványok esetében nem került sor hivatalos kérésre, ennek ellenére szükség van rájuk a bizottsági szakpolitikák végrehajtásának támogatásához. Az európai szabványosítás 2019. évi uniós munkaprogramja azonosít néhány, ebből a szempontból lényeges fő szakpolitikai területet: energia, körforgásos gazdaság, védelem, biztonság, belső piac és digitális egységes piac. Meghatározza az európai szabványosítás stratégiai prioritásait mind az uniós jogszabályok, mind az uniós szakpolitikák támogatása érdekében. Az éves uniós munkaprogram emellett a nemzetközi szabványosítási együttműködés szélesebb kontextusába helyezi ezeket a stratégiai prioritásokat.

¹ CEN (Európai Szabványügyi Bizottság), CENELEC (Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság) és ETSI (Európai Távközlési Szabványügyi Intézet).

Az európai szabványosítási rendszer a Bizottság és az európai szabványügyi szervek közötti, az 1025/2012/EU rendelet² rendelkezéseit tükröző privilegizált köz-magán társulás egyedülálló rendszerén alapul. A 2019. évi uniós munkaprogram meghatározza e partnerség jövőbeli alakulásának legfontosabb irányait, beleértve az inkluzív jellegre vonatkozó fontos alapelveket.

Az „Európai szabványok a 21. század számára” című közlemény³ elfogadása óta a Bizottság szorosan együttműködik az iparágat, a hatóságokat, a nem kormányzati szervezeteket és a tudományos közösséget képviselő partnereivel a közleményben javasolt kezdeményezések végrehajtása érdekében, beleértve az uniós társjogalkotókkal folytatott párbeszédet megerősítő irányítási ciklust és a közös szabványosítási kezdeményezés⁴ kidolgozását. A közös szabványosítási kezdeményezés 2019-ben zárul, és a végrehajtás utolsó évének vonatkozásában az éves uniós munkaprogram kiemelt területeket javasol.

Ez a munkaprogram a szabványosítással foglalkozó közösség, az iparág, a Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága és egyéb európai szabványosítási érdekelt felek magas szintű képviselőinek részvételével folytatott, 2018. júniusi intézményközi párbeszéd értékes közreműködésével készült.

Az esemény lehetőséget adott a stratégiai kérdésekkel kapcsolatos eszmecserére, a Bizottság szabványosítási kezdeményezéseivel kapcsolatos visszajelzésre, illetve a jövőbeli szakpolitikai prioritások és megoldások nyílt megvitatására az európai szabványosítási rendszer megerősítése érdekében. A megbeszélés számos témát érintett, többek között a szabványosítási rendszer általános működését, az irányítási folyamattal kapcsolatos kérdéseket és az uniós szabványosítási prioritások irányát, s mindezt szélesebb nemzetközi összefüggésben is. A megbeszélés különösen fontos szempontként kiemelte az európai oktatási rendszer hozzájárulását az új technológiák támogatásához és a szakértők új generációjának létrejöttéhez. Az együttműködésen alapuló tervezés és az érdekelt felek bevonásának modelljeként dicsérendő példaként kiemelte továbbá az IKT-szabványosítással foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platform elnevezésű szakértői csoportot⁵ és az IKT-szabványosítás gördülőtervét.

A Bizottság vizsgálja e megoldás jövőbeni alkalmazását, miközben levonja a fontos tanulságokat ebből a párbeszédéből. A párbeszéd eredményei felhasználásra kerülnek a szabványosítási munka folyamatban lévő prioritizálása céljából, és az 1025/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló jelentést megelőzően belső viták és előkészítő intézkedések tárgyát fogja képezni. Ezt a jelentést a Bizottság készíti, és továbbítja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak⁶.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról.

³ COM(2018) 358.

⁴ C(2016) 3211.

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/european-multi-stakeholder-platform-ict-standardisation>

⁶ Az 1025/2012/EU rendelet 24. cikkének (3) bekezdésében előírt kötelezettségnek megfelelően.

2. Az európai szabványosítás stratégiai prioritásai az uniós jogszabályok és szakpolitikák támogatása érdekében⁷

2.1. A digitális egységes piaci stratégiát támogató fellépés

Az IKT-szabványok és műszaki előírások elérhetősége – különösen a termékek, szolgáltatások és készülékek közötti interoperabilitás érdekében – alapvető szerepet játszik a digitális egységes piac valamennyi lehetséges előnyének biztosításában. A Bizottság az európai és nemzetközi szabványügyi szervekkel, egyéb fórumokkal és konzorciumokkal, valamint az ipari és társadalmi érdekelt felekkel együttműködésben az „IKT-szabványosítási prioritások a digitális egységes piac érdekében” című közleményben⁸ meghatározott valamennyi kiemelt területen előrehaladást ért el, ahogy az „Az uniós szabványosítási politika végrehajtásáról és az európai szabványok uniós szakpolitikákhoz való hozzájárulásáról” című közleményben⁹ szerepel.

A digitalizáció mozgatórugója egyrészt az, hogy az egyes ágazatoknak javítaniuk kell a teljesítményüket, másrészt az ügyfelek és beszállítók elvárásai is idetartoznak. Ezért fontos nemcsak a szolgáltatókat, hanem a kedvezményezetteket is bevonni az IKT-szabványok kidolgozásába, beleértve a társadalom olyan veszélyeztetett és kisebbségi csoportjait, mint például a fogyatékkal élő személyek. A szabványosítással kapcsolatos kérdésekkel uniós szinten is foglalkozni kell a vonatkozó jogszabályok, például az uniós adatvédelmi szabályok megfelelő figyelembevétele érdekében.

Az IKT-szabványosítás évente frissített, a Bizottság által kiadott gördülőterve körvonalakban ismerteti az uniós szakpolitikákat támogató szabványosítási igényeket. Az IKT-szabványosítás 2018. évi gördülőterve¹⁰ négy tematikus területen (kulcsfontosságú szereplők, társadalmi kihívások, az egységes piac innovációja és a fenntartható növekedés) 170 intézkedést azonosít.

A digitális egységes piacra vonatkozó stratégia három pillérének egyike a digitális hálózatok és szolgáltatások fellendülését elősegítő feltételek megteremtése. A szabványosítás 2019-ben támogatni fogja ezt azzal, hogy a dolgok internetére, a nagy adathalmazokra, a blokkláncra, az együttműködésen alapuló intelligens közlekedési rendszerekre és a független hajtórendszerekre, az elektronikus egészségügyre, az intelligens városokra, az elérhetőségre, az e-kormányzatra és a mesterséges intelligenciára összpontosít. Az 5G hálózatokra vonatkozó cselekvési tervnek megfelelően a 2019 végéig megvalósuló, az 5G spektrumot érintő harmonizáció és az 5G technológiához kapcsolódóan világszerte elfogadott szabványok elérhetősége elő fogja mozdítani az 5G hálózatokba és alkalmazásokba való beruházásokat.

⁷ Lásd az ezt a közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban szereplő intézkedéseket.

⁸ COM(2016) 176.

⁹ COM(2018) 26 és SWD(2018) 15.

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en#rolling_plan_ict_standardisation

A kiberbiztonsági követelményeknek párhuzamos védelmet kell biztosítaniuk a szoftver- és hardverellenőrzési folyamatokat, rendszereket és berendezéseket érő kibertámadások ellen. A Bizottság az uniós kiberbiztonsági jogszabályra vonatkozó 2017. évi rendeletjavaslatában¹¹ javasolta a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó uniós IKT-biztonsági tanúsítási keretrendszer létrehozását. A tanúsítási rendszerek szabványokat és műszaki előírásokat fognak használni a meghatározott kiberbiztonsági követelményeknek való megfelelés értékelése és tanúsítása érdekében.

A blokklánc-technológia támogatja az adatok biztonságos és ellenőrizhető tárolását, és csökkenti a tranzakciós költségeket, biztosítva ezáltal a gazdasági tranzakciók magas szintű online nyomonkövethetőségét és biztonságát. Mivel a rendszer állami és magánhálózatokból áll, a blokklánc-technológia különböző konfigurációi közötti interoperabilitás érdekében szabványosításra van szükség. 2018. február 1-jén a Bizottság elindította az Uniós Blokklánc Megfigyelőközpontot és Fórumot, amelynek a blokkláncsal kapcsolatos szakpolitikával és keretfeltételekkel foglalkozó munkacsoportja többek között foglalkozik a technológia és ökoszisztéma fejlesztésével kapcsolatos kérdésekkel, például az interoperabilitással, amelyek vonatkozásában a szabványosítás megoldásokat kínálhat. Emellett a munkacsoport uniós szinten azonosítani fogja a blokklánc területén a szabványosítási igényeket¹².

A mesterséges intelligencia széles körben hatást gyakorol a gazdaságra és társadalomra, és sok szempontból befolyásolja mindennapi életünket. Piacképesé kell tenni a mesterséges intelligenciával kapcsolatos termékeket és szolgáltatásokat, és biztosítani kell a biztonsági előírásoknak való megfelelést¹³. A mesterséges intelligenciával foglalkozó európai szövetség lesz az az európai referenciaplatform, ahol a mesterséges intelligenciával kapcsolatos eszmecsere és vita folyik. A Bizottság magas szintű szakértői csoportot hoz létre, amely irányítani fogja a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai szövetség munkáját, és segíteni fog a szabványosítási igények azonosításában.

2.2. Az energiauniót és az éghajlatpolitikát támogató fellépés

A szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló célkitűzések valamennyi járműtípus esetében a közlekedési ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentésére irányulnak, miközben biztosítani kívánják az ágazat versenyképességét, és üzemanyaggal kapcsolatos megtakarításokat eredményeznek a fogyasztók számára. Az ilyen célkitűzések emellett javíthatják a levegő minőségét a városainkban, és hasznosak lehetnek a környezet számára. Ugyanakkor kihívást jelentenek a gépjárműipar számára az üzemanyag-fogyasztás csökkentésére irányuló megoldások vonatkozásában. A Bizottság meghatározta a

¹¹ COM(2017) 477.

¹² A Bizottság közvetlenül részt vesz a szabványosításban az ISO 307. számú, a blokkláncsal és az elosztott technológiákkal foglalkozó szakmai bizottsággal való kapcsolattartás révén. Emellett együttműködik a CEN blokklánc- és megosztott könyvelési technológiákkal foglalkozó fókuszcsoportjával, amelynek eredeti feladata a blokklánc-szabványosításról szóló uniós fehér könyv létrehozása. Emellett uniós szinten azonosítani fogja a blokkláncsal összefüggő szabványosítási igényeket.

¹³ A részletekért lásd a COM(2018) 237 közleményt.

célkitűzéseit¹⁴, és a szabványosítást tekintve célja olyan szabványok biztosítása, amelyek lehetővé fogják tenni az ipar számára a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését az innováció elősegítésével és a járművek hatékonyságának növelésével (például aerodinamikai teljesítmény).

A harmadik mobilitási csomag¹⁵ részeként a gumiabroncsok címkézéséről szóló uniós rendeletjavaslat¹⁶ a gumiabroncsokat vásároló fogyasztók jobb tájékoztatásával hozzá kíván járulni az üzemanyag-hatékonysághoz, a biztonsághoz és a zajkezeléshez. A szabványok például támogathatják a harmonizált teljesítményvizsgálatok kidolgozását, például a jeges útviszonyok melletti teljesítmény címkén való feltüntetésével, ami átfogó képet nyújthat a fogyasztók számára a gumiabroncsok téli körülmények közötti teljesítményéről. A rendeletjavaslat emellett megteremti a lehetőséget arra, hogy a gumiabroncs kopására vonatkozó információk feltüntetésre kerülhessenek a címkén. A gumiabroncsok kopása a mikroműanyag-szennyezés legfontosabb forrása, de hiányoznak az ilyen szakpolitikai intézkedést támogató vizsgálati módszerek.

Végezetül a szabványok támogathatják a hajózási ágazat környezetbaráttá tételét az alternatív tüzelőanyagok (például fosszilis tüzelőanyagokból előállított LNG, biomassza vagy a villamos áram gázzá történő átalakításával foglalkozó technológiák, villamos áram, hidrogén) használatával vízi alkalmazás esetében.

A Bizottság kiterjeszti a környezetbarát tervezésre vonatkozó előírásokat az alábbi új termékkategóriákra: szivattyúk, egyedi helyiségfűtő berendezések, szilárd tüzelőanyagot használó egyedi helyiségfűtő berendezések, légfűtő eszközök, hűtőeszközök, magas hőmérsékletű technológiai hűtők, ventilátoros konvektorok, légkondicionálók és akkumulátorok. Az elkövetkezendő években a szabványosítás várhatóan biztosítja a szóban forgó új követelmények végrehajtásához szükséges műszaki előírásokat.

2.3. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv támogatására irányuló fellépés

A biztonságosabb közlekedés, a kevésbé szennyező járművek és a fejlettebb technológiai megoldások támogatják az uniós ipar versenyképességét, miközben egyértelmű előnyöket biztosítanak a polgárok számára. A Bizottság meghatározta az európai akkumulátorfejlesztésre és -gyártásra vonatkozó stratégiai cselekvési tervet¹⁷, amely az Európai Akkumulátorszövetség¹⁸ által végzett munkán alapul. Konkrétabban a terv szabványosítási intézkedéseket tervez, hogy meghatározza az akkumulátorokra vonatkozó szabványosított uniós életciklus-értékelési rendszer kidolgozásának lehetőségét. Emellett megfontolható az ökotervezés szerepe az akkumulátorokra vonatkozó fenntartható tervezési

¹⁴ COM(2018) 284.

¹⁵ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2018-05-17-europe-on-the-move-3_en

¹⁶ COM(2018) 296.

¹⁷ A COM(2018) 293 dokumentum 2. melléklete.

¹⁸ Az Európai Akkumulátorszövetséget 2017 októberében Šefčovič alelnök hozta létre:
https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_en

és használati követelmények megfogalmazása terén. Ebben az összefüggésben meg kell vizsgálni, milyen szerepet játszhatnak az európai szabványok az akkumulátorok biztonságos és fenntartható gyártásának, (újra)használatának és újrafeldolgozásának lehetővé tételében.

A műanyagok vonatkozásában az újrahasznosított műanyagok alacsony szintű felhasználásának egyik oka, hogy sok termékmárka kapcsán merülnek fel aggódalmak, és a gyártók félnek, hogy az újrahasznosított műanyag nem fog megfelelni a megbízható, állandó minőségű, nagy mennyiségű anyagok iránti igényüknek. Ennek figyelembevételével a válogatott műanyag hulladékokra és az újrahasznosított műanyagra vonatkozó minőségi előírások kidolgozása lehetővé tehetné az újrahasznosítási tevékenységek jobb integrálását a műanyag-értékláncba. A szabványosítási igények azonosítását¹⁹ követően a Bizottság javasolni fogja az újrahasznosítással kapcsolatos eljárásbeli és infrastrukturális problémák megoldására irányuló szabványok kidolgozását. Ezenkívül a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia meghatározza, hogy ki kell dolgozni a többek között textíliákból származó mikroműanyag-kibocsátás értékelésére vonatkozó módszereket. A szabványügyi szervek 2019. évi feladatai közé fog tartozni az ágazatközi megállapodásban²⁰ vállalt vizsgálati módszerek felülvizsgálata és lehetséges kidolgozása a szintetikus textíliák mosása során a vízi környezetbe történő mikroműanyag-kibocsátás értékelése érdekében.

Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló közelmúltbeli irányelvjavaslatban²¹ a Bizottság felvett egy javaslatot, amely előírja, hogy az italos tartályok csak abban az esetben hozhatók forgalomba, ha a kupakok és fedelelek rögzítve vannak a tartályokhoz, mivel a kupakok és fedelelek a leggyakrabban előforduló hulladékok közé tartoznak. Az irányelv hatálybalépését követően a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében a Bizottság egy harmonizált szabvány kidolgozását is belevette a javaslatba, ami a Tanács és az Európai Parlament szerint is alapvető fontossággal bír.

2.4. A megerősített iparon alapuló, mélyebb és méltányosabb belső piacot támogató fellépés

A szabványosítás a mélyebb és méltányosabb belső piac fontos előfeltétele. A kulcsfontosságú műszaki szabványok kidolgozása nagyon fontos a különböző rendszerek interoperabilitásának biztosításához, és nagyban elősegítheti az innovatív megoldások alkalmazását. A nemrégiben annak érdekében elfogadott mobilitási csomag, hogy a közlekedési ágazat versenyképesen és társadalmilag méltányos módon álljon át a tiszta energiára és a digitalizációra, számos kezdeményezést tartalmaz. Például a konvojban közlekedés lehetővé teszi a vezető nélküli járművek csoportja számára a biztonságos haladást

¹⁹ A CEN/000/2017-05. számú, a fenntartható vegyi anyagokra vonatkozó támogatási megállapodás értelmében jelenleg végrehajtott „a fenntartható vegyi anyagokra vonatkozó kiegészítő és előkészítő intézkedések”

eredményei.

²⁰ A megállapodást öt iparági szövetség írta alá: az AISE, a CIRFS, az EOG, az EURATEX és a FESI.

²¹ COM(2018) 340.

az egymással kommunikáló, automatizált intelligens irányító rendszerek használatával. Ebben az esetben a konvojt vezető jármű határozza meg a többi jármű sebességét és irányát, ami az utak biztonságosabbá tételére és a hatékonyabb közlekedésre irányuló ígéretes technológia. A szabványosításnak a rendszer összekapcsolási és interoperabilitási igényeire vonatkozó műszaki előírásokkal támogatnia kell az uniós rendeletjavaslat²² végrehajtását. Ezzel párhuzamosan a Bizottság foglalkozni fog²³ a spektrum problémájával az összekapcsolt és automatizált mobilitást az 5,9 GHz sávban előmozdító rádióspektrum-hozzáférési technológiák támogatása érdekében.

Az EU-n belüli biztonságos vezetési feltételek biztosítása érdekében konvergenciára van szükség a közúti infrastruktúra tervezését, kiépítését és irányítását illetően. A szabványok elősegíthetik a bevált eljárásokkal és követelményekkel kapcsolatos harmonizációt és ismeretmegosztást a tagállamok között.

Emellett a jobb biztonság, a műszaki akadályok elhárítása és az innováció gyors alkalmazása érdekében a hangsúly továbbra is a vasúti infrastruktúrára és a vasúti járművek alrendszerére vonatkozó interoperabilitást elősegítő új műszaki előírások meghatározásán lesz.

A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) alaphálózatának és folyosóinak kiépítése a szén-dioxid-kibocsátás növekedése nélkül fogja növelni a közlekedési kapacitást a belső piacon. A szabványosítás támogathatja a hálózat elektronikus rendszerei közötti interoperabilitást és kommunikációt biztosító megoldásokat.

Az elektronikus számlázással együtt az elektronikus teherszállítási információk fokozni fogják a logisztikai ágazat hatékonyságát. Az elektronikus teherszállítási információk vonatkozásában a szabványoknak meg kell könnyíteniük az elektronikus dokumentumok elfogadására vonatkozó egységes megközelítés kidolgozását.

A Bizottság emellett kérni fogja a tagállamokban szállított veszélyes áruk ellenőrzéséhez és vizsgálatához szükséges szabványok aktualizálását.

2.5. Az európai védelmi cselekvési tervet támogató fellépés

Az európai védelmi piac széttagolt, és elégtelen mértékű az iparági együttműködés. Ezért a védelmi cselekvési tervben²⁴ bejelentett három intézkedés egyike biztosítani kívánja a nyílt és versenyképes egységes uniós védelmi piacot. Az európai szabványosítás bizonyítottan támogatja a belső piac nyitottságát és a belső piacon folytatott versenyt. A Bizottság javasolta az Európai Védelmi Ügynökségnek, hogy az európai szabványügyi szervekkel együttműködve kezdje el kidolgozni a védelmi terület szabványosítására vonatkozó cselekvési tervet.

²² COM(2018) 286.

²³ A részletekért lásd a COM(2018) 283 közleményt.

²⁴ COM(2016) 950.

2.6. Az európai űrstratégiát támogató fellépés

A Galileo rendszer telepítése várhatóan 2020-ra fejeződik be, párhuzamosan a (2017-ben kezdődött) üzemeltetési szakasszal. Ez azt jelenti, hogy erre az időpontra teljes egészében telepítésre kerül az űrszegmens, és valamennyi szolgáltatás teljes mértékben működőképes lesz. A Bizottság javasolta az Európai GNSS Ügynökségnek, hogy az európai szabványügyi szervekkel együttműködve kezdje el kidolgozni a területet érintő szabványosítására vonatkozó cselekvési tervet.

2.7. Az európai biztonsági stratégiát támogató fellépés

Az új védelmi kihívások leküzdése érdekében az EU finanszírozza a védelmi technológiák európai szintű előmozdítására irányuló kutatási tevékenységeket. Az uniós védelmi ipar jó helyzetben van a szükséges megoldások biztosításához. Ugyanakkor az uniós finanszírozású kutatási eredmények széles körben történő alkalmazása érdekében az iparágnak meg kell szüntetnie a jelenleg fennálló szétagoltságot. A szabványok megszüntethetik az eltéréseket. Méretgazdaságosságot kínálhatnak, és csökkenthetik az információs aszimmetriát a keresleti és a kínálati oldal között a határon átnyúló ügyletek révén.

3. Nemzetközi együttműködés

Az uniós ipar által a globális értékláncban elfoglalt versenyhelyzet támogatása és az uniós ipar nemzetközi piacokon való jelenlétének megerősítése az európai munkahelyteremtés és növekedés alapvető feltétele, különös tekintettel a nemzetközi kereskedelmi szakpolitikák változó dinamikájára²⁵.

Ezek a célkitűzések elsősorban a nemzetközi és európai szabványok közötti lehető legnagyobb koherenciára való törekvéssel, illetve az európai és/vagy nemzetközi szabványok EU-n kívüli általános használatának előmozdításával érhetők el.

2019-ben a Bizottság folytatni fogja a nemzetközi szabványügyi szervekkel folytatott szakpolitikai párbeszéd megerősítését, és részt vesz a vonatkozó nemzetközi fórumokon²⁶. A Bizottság emellett kapcsolatban fog állni olyan nemzetközi szabványügyi szervekkel, mint az ISO, IEC, JTC1 és ITU-T, és adott esetben nyomon követi a műszaki bizottságai munkáját.

A Bizottság továbbá elő fogja mozdítani az európai szabványosítást, és hozzájárul a kereskedelem technikai akadályainak felszámolásához, amikor különböző nemzetközi szakpolitikai intézkedésekről tárgyal, ilyeneket dolgoz ki és hajt végre (például szabadkereskedelmi megállapodások²⁷, az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodás²⁸, a

²⁵ A 2018. júniusi intézményközi szabványosítási párbeszéd során megvitatott témák közé tartoznak a változó nemzetközi dinamika következményei a Bizottság szakpolitikai részvétele (például ipari szakpolitika) vonatkozásában.

²⁶ Például a Kereskedelmi Világszervezet és az Egyesült Nemzetek bizottságai.

²⁷ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>

keleti partnerség²⁹, az EU és Afrika közötti megújult partnerség,³⁰ valamint az Európa és Ázsia közötti összeköttetés folyamata³¹).

A Bizottság szabványosítási párbeszédet fog kezdeményezni az Egyesült Államokkal a kereskedelem megkönnyítése, a bürokratikus akadályok csökkentése és a költségek visszaszorítása érdekében³².

Hasonlóképpen a Bizottság biztosítani fogja az olyan láthatósági projektek folytonosságát, mint például a Kínába és Indiába kihelyezett európai szabványügyi szakértők jelenlegi rendszerei, az internetes szabványügyi platform Kínával³³, valamint az IKT-szabványosítás terén fennálló nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos projektek³⁴. Az ilyen intézkedések általános célkitűzése, hogy az európai szabványosítási rendszer vonzó alternatíva legyen más regionális vagy nemzeti szabványosítási megállapodásokhoz képest, a szabványosítás szempontjából fontos információkkal szolgáljon, valamint lehetővé tegye a szabványosítási kérdésekkel kapcsolatos kétoldalú együttműködést.

Emellett az intézkedések támogatni fogják azokat az európai vállalatokat, amelyek számára szabványosítási problémák miatt nehézségekbe ütközik a nem uniós piacok elérése. A Bizottság Indiában a jelenlegi projekt megújítását tervezi 2019 közepétől 2022-ig. A Bizottság támogatni fogja a Harmadik Generációs Partneri Projekt (3GPP) találkozóinak szervezését Európában, hogy lehetővé váljon a legfontosabb iparági szereplők, beleértve a kkv-k, a tudományos közösség és a kutatási intézmények köréből származó európai küldöttek széles körű aktív részvétele.

4. A köz- és magánszféra közötti partnerség

4.1. Irányítás

A magas minőségű szabványok időben történő alkalmazása folyamatos együttműködést és bizalmat igényel a köz- és magánszféra közötti, az európai szabványosítással foglalkozó partnerség mindkét fele részéről.

A két félnek különösen a megfelelést vélelmező harmonizált szabványok minőségére kell különös figyelmet fordítaniuk. Az ilyen típusú szabványnak meg kell felelnie a legfrissebb vonatkozó ítélkezési gyakorlatnak, az európai szabványosítási rendeletnek, valamint az ágazati jogszabályi követelményeknek. Ezt a legfrissebb ítélkezési gyakorlatot követve a Bizottság folytatni fogja az eljárásai újbóli értékelését, és megosztja őket az érdekelt felekkel

²⁸ HL L 161., 2014.5.29., 3–2137. o.

²⁹ A keleti partnerség olyan közös kezdeményezés, amelyben az EU, a tagállamai és hat kelet-európai partner – Örményország, Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna – vesz részt.

³⁰ COM(2017) 763 final.

³¹ COM(2018) 31.

³² http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_hu.htm

³³ <https://webgate.ec.europa.eu/cesip/>

³⁴ www.indico-ictstandards.eu; www.standict.eu

a 2016-ban indult közös szabványosítási kezdeményezés, illetve a harmonizált szabványokra való hivatkozásról szóló, a Bizottság és az európai szabványügyi szervek által 2017-ben elfogadott cselekvési terv révén³⁵. Az európai szabványügyi szerveket felkérjük, hogy a legmagasabb prioritással kezeljék a nem hivatkozott harmonizált szabványokat a piac és a jogalkotó által előírt magas minőségű szabványoknak való megfelelés, illetve az Európai Unió Hivatalos Lapjában időben feltüntethető hivatkozás biztosítása érdekében.

Az említett cselekvési terv végrehajtása érdekében a Bizottság 2019-ben a harmonizált szabványokkal foglalkozó tanácsadók 2018-ban bevezetett új rendszerének további megerősítésére fog összpontosítani. Ez a rendszer azért jött létre, hogy ellenőrizze és értékelje a harmonizált szabványtervezetek minőségét, illetve a vonatkozó uniós jogszabályoknak és szakpolitikáknak való megfelelést.

A Bizottság továbbra is támogatja az irányítási folyamatot az európai szabványügyi szervekkel folytatott rendszeres strukturált párbeszéd révén. Ez az akadályok korai felszámolásának és az elfogadott intézkedések hatékony végrehajtásának hasznos kerete lesz.

4.2. Inkluzív jelleg

A Bizottság újra felkéri az európai szabványügyi szerveket, a nemzeti szabványügyi szerveket³⁶ és a III. melléklet szerinti szervezeteket (SBS, ANEC, ESZSZ és ECOS)³⁷, hogy továbbra is biztosítsák az érdekelt felek részvételét, és fokozzák együttműködésüket, szükség esetén belső szabályaik és eljárásaik módosításával.

A Bizottság bizonyítani kívánja az inkluzív jelleg által az európai szabványosítás minőségére és az olyan legmodernebb eredmények elérésére való képességére gyakorolt kedvező hatást, amelyek képesek fokozni a vállalkozások versenyképességét, miközben figyelembe veszik a kisvállalkozások és a civil társadalom igényeit. A Bizottság ezért kérni fogja a kisvállalkozásokat az európai szabványosítás terén képviselő SBS-től, hogy konkrét példákkal mutassa be, hogyan teremt hozzáadott értéket a kkv-k szabványügyi részvétele a versenyképesség növelésével. Hasonlóképpen a környezeti érdekeket, valamint a fogyasztók és szabványügyi munkavállalók érdekeit képviselő szervezeteknek (ANEC, ESZSZ és ECOS) példákkal kell illusztrálniuk, hogyan válik a szélesebb társadalom előnyére a szabványosításban való részvételük. Az ilyen példák olyan referenciaértékeket és bevált gyakorlatokat eredményezhetnek, amelyeket esetlegesen más szervezetek is követnek.

Emellett hasznos lenne, ha a III. melléklet szerinti szervezetek megerősítenék és kiemelnék a különböző tagállamokban található tagjaikkal való kapcsolatukat. Fontos, hogy a nemzeti

³⁵ Lásd az SWD(2018) 15 bizottsági szolgálati munkadokumentumban található cselekvési tervet.

³⁶ Az 1025/2012/EU rendelet 2. cikke szerinti nemzeti szabványügyi testületek.

³⁷ [Small Business Standards](#) (kisvállalkozások szabványügyi szervezete), [the European consumer voice in standardisation](#) (az európai fogyasztó hozzászólása a szabványosításhoz), [European Trade Union Confederation](#) (Európai Szakszervezetek Szövetsége) és [European Environmental Citizens' Organisation for Standardisation](#) (Európai Környezetvédő Civil Szervezet a Szabványosításért).

tagok lássák, milyen előnyökkel jár a III. melléklet szerinti szervezeteknek az európai szabványosításban való részvétele, és fontos, hogy megerősítsék az ilyen szervezetek legitimációját.

Az európai szabványügyi szerveknek emellett jelenteniük kell azokat az eseteket, amikor a nem megfelelően képviselt érdekelt felek, különösen a III. melléklet szerinti szervezetek részvétele előnyös volt az európai szabványosítási rendszer és annak működése szempontjából.

A Bizottság továbbra is foglalkozni fog az inkluzív jelleg kérdésével és a kapcsolódó kihívásokkal a Nemzetközi Szabványügyi Szervezettel (ISO) és a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottsággal (IEC) folytatott kétoldalú párbeszéd során.

4.3. A rendelet értékelése

Az európai szabványosításról szóló 1025/2012/EU rendelet 24. cikkének (3) bekezdése értelmében 2015. december 31-ig, valamint azt követően ötévente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról.

Ebben az összefüggésben a Bizottság 2019-ben független felülvizsgálatot indít az európai szabványügyi rendszer vonatkozásában a rendszer teljesítményének értékelésére. A független felülvizsgálat a közös szabványosítási kezdeményezés eredményére, illetve valószínűleg a szabványosítás hatásáról szóló tanulmány eredményeire fog épülni.

4.4. Az európai szabványosítás finanszírozása

A CEN-nel, a CENELEC-cel és az ETSI-vel kötött jelenlegi partnerségi keretmegállapodások, amelyek az európai szabványosítás uniós finanszírozásának jogi keretét adják, 2020 decemberében lejárnak. Az európai szabványügyi szervek adminisztratív feladatainak csökkentése, valamint annak lehetővé tétele érdekében, hogy valamennyi nemzeti szabványügyi szerv részt vehessen a szabványok kidolgozásában, a Bizottság értékelni fogja a lehetséges új intézkedéseket, hogy az egyösszegű kifizetéseknek valamennyi vissza nem térítendő támogatásra való kiterjesztésével egyszerűsítse az európai szabványosítás finanszírozását. Az egységköltségek és az egyösszegű kifizetések mértékének kiszámításához a Bizottság arra fogja kérni az európai szabványügyi szerveket, hogy nyújtsák be módszertanukat, statisztikájukat és ellenőrzési tanúsítványukat.

Emellett a következő többéves pénzügyi keret (2021–2027) menetrendjét követő következő partnerségi keretmegállapodások érdekében a Bizottság az európai szabványügyi szervekkel és a III. melléklet szerinti szervezetekkel meg fogja vizsgálni, hogyan lehet a legjobban meghatározni az aktualizált fő teljesítménymutatókat és azok alkalmazását a vonatkozó tevékenységek tekintetében. A következő partnerségi keretmegállapodásokkal kapcsolatos tárgyalások 2019-ben kezdődnek.

5. A közös szabványosítási kezdeményezés megvalósítása

A közös szabványosítási kezdeményezés a közösen elfogadott mögöttes elveken alapuló közös szabványosítási jövőkép szerint működik. 2016. júniusi aláírása óta az érdekelt felek elősegítették, a Bizottság pedig lehetővé tette a kezdeményezést, s elvileg 2019-ben befejeződik. Ehhez a Bizottság ezért elemezni fogja a betervezett eredményeket. Ezek három kategóriába sorolhatók:

1. az európai szabványosítási rendszerrel kapcsolatos figyelemfelkeltés, oktatás, valamint a rendszer megértése;
2. koordináció, együttműködés, átláthatóság és inkluzív jelleg;
3. versenyképesség és nemzetközi dimenzió.

5.1. *Tanulmány a szabványosítás gazdasági és társadalmi hatásairól*

A szabványok létfontosságú, bár néha láthatatlan szerepet játszanak a gazdasági növekedés támogatásában a termelékenység, a versenyképesség, az innováció és a társadalmi jólét fokozásában betöltött szerepük révén. Emellett a szabványok által a vállalkozásokra és a szállítói láncokra gyakorolt hatások kevésbé jól ismertek. Ugyanez vonatkozik az állami szektorra, amely nem mindig van tisztában a szabványok közpolitikában való használatának hatásaival, és nem mindig ismeri azokat.

Ezért a Tanács felkérését követően és a közös szabványosítási kezdeményezéssel összhangban a Bizottság tanulmányt készít a szabványosítás Unión belüli gazdasági és társadalmi hatásairól. A tanulmányt megelőző ajánlattételi eljárásra a tervek szerint 2018-ban kerül sor, és egy 2017. évben indított megvalósíthatósági tanulmány támogatja.